

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 15. marca 1900.

Treść: *M* 41. Ustawa, którą na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych w kraju Vorarlbergu wydają się niektóre odrębne postanowienia hipoteczno-prawne i zwolnione przepisy o należnościach a zaprowadzają się ograniczenia co do dzielenia budynków na części materyalne.

44.

Ustawa z dnia 1. marca 1900,

którą na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych w kraju Vorarlbergu wydają się niektóre odrębne postanowienia hipoteczno-prawne i zwolnione przepisy o należnościach a zaprowadzają się ograniczenia co do dzielenia budynków na części materyalne.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

W postępowaniu mającem na celu sprostowanie, skutek prawny uchybienia pierwszego terminu edyktalnego, w §. 6 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 podany, następuje przy pierwotnem założeniu ksiąg gruntowych co do służebności gruntowych dopiero w lat dziesięć po upływie drugiego terminu edyktalnego (§. 14 przywiedzionej ustawy), o ile nabycie służebności gruntowej opiera się na zasiedzeniu a okres zasiedzenia skończył się już przed dniem otwarcia księgi gruntowej.

Artykuł II.

O wpisach hipotecznych (także wykreśleniach) uskutecznionych w postępowaniu mającem na celu sprostowanie, ustawą z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 urządzonem, uwiadomić należy strony, stosownie do §. 123 i 124 ustawy powszechnej o księgach gruntowych.

Gdyby przy pierwotnem założeniu ksiąg gruntowych jedna ze stron nie została według przepisu uwiadomiona o intabulacji, w skutek rzeczzonego postępowania uczynionej, o której sądzi, że może ją z powodu nieważności zaskarżyć, w takim razie termin trzechletni w §. 64 ustawy powszechnej o księgach gruntowych ustanowiony na wygaśnięcie odnośnego prawa skargi przeciw trzecim osobom, poczyną liczyć się dopiero od upływu drugiego terminu edyktalnego (§. 14 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96).

Artykuł III.

Korespondencye w sprawach zakładania ksiąg gruntowych pomiędzy sądami, a względnie komisarzami do zakładania ksiąg gruntowych i stronami interesowanemi są wolne od opłaty pocztowej.

Artykuł IV.

Grono organów powołanych do uwierzytelniania prawdziwości podpisów na dokumentach prywatnych rozszerza się jak następuje:

§. 1.

Za równe sądowemu lub notaryalnemu uwierzytelnieniu podpisów na dokumentach prywatnych, uważać należy stosownie do postanowień poniżej zamieszczonych uwierzytelnienie podpisów przez mężów zaufanych. Lecz na podstawie dokumentu, uwierzytelnionego przez legalizatora, intabulacja do ksiąg gruntowych może nastąpić tylko w kraju Vorarlbergu.

§. 2.

Z reguły ustanowić należy jednego legalizatora dla każdej gminy na wniosek wydziału gminnego. Wyjątkowo można dla obszaru kilku gmin sąsiednich ustanowić tylko jednego legalizatora. Mianowicie, gdyby legalizator przez czas dłuższy nie mógł pełnić obowiązków, można legalizatora gminy sąsiedniej ustanowić jego zastępcą.

Zadanego przez wydział gminny ustanowienia legalizatora posiadającego ustawową kwalifikację (§. 3) nie można odmówić.

§. 3.

Do urzędu legalizatora ukwalifikowany jest tylko ten, który według ustawy nie jest wyłączony od wybieralności na członka wydziału gminnego, który nadto ma stałą siedzibę w obszarze wydzielonym mu do urzędowania i po którym ze względu na jego przymioty i stosunki można oczekiwać, że zadanie swoje będzie spełniał rzetelnie i w sposób celowi odpowiedni.

§. 4.

Legalizatorów ustanawia prezes sądu krajowego wyższego na podstawie propozycji wydziałów gminnych.

Od decyzji prezesa sądu krajowego wyższego, którą odmówiono ustanowienia legalizatora przez wydział gminy proponowanego, służy wydziałowi gminnemu prawo wniesienia zażalenia do Ministra sprawiedliwości. Zażalenie wnieść należy do sądu powiatowego w przeciągu dni czternastu od doręczenia odnośnej decyzji.

§. 5.

Legalizator obowiązany jest używać pieczęci urzędowej przedstawiającej orla austriackiego z napisami podającymi hnie i nazwisko legalizatora, jego charakter urzędowy i nazwę jego siedziby.

§. 6.

Przed objęciem urzędu, legalizator winien złożyć przysięgę podług następującej roty:

„Przysięgam, że będę Cesarzowi wierny i posłuszny, że będę niezłomnie zachowywał ustawy zasadnicze państwa i że urząd legalizatora w sprawach hipotecznych będę sprawował według przepisu ustaw dokładnie i sumiennie, tak mi Panie Boże dopomóż!”

Przysięgę odbiera prezes trybunału pierwszej instancji. Tenże może odbieranie przysięgi poruczyć dotychczasemu sędziemu powiatowemu.

§. 7.

Dzień, w którym legalizator rozpocząć ma urzędowanie, wyznacza prezes trybunału pierwszej instancji.

§. 8.

Legalizator może uwierzytelniać prawdziwość podpisu tylko w obrębie swego okręgu urzędowego i tylko w takim razie, jeżeli strona, o której podpis idzie, jest mu osobiście znana, lub gdy jej tożsamość potwierdzają dwaj wiarogodni świadkowie, i jeżeli strona podpisuje dokument własnoręcznie w jego obecności lub podpis znajdujący się na dokumencie uznaje przed nim za swój.

Legalizator winien w formule potwierdzenia podać wyraźnie na dokumencie, czy prawdziwość podpisu w ten lub w tamten sposób została stwierdzona, a nadto dopisać ma miejsce i dzień czynności urzędowej, dołożyć swój podpis urzędowy i wycisnąć pieczęć urzędową. Formułę opatrzyć także należy liczbą bieżącą, pod którą czynność urzędowa zapisana jest w rejestrze legalizacji, jaki legalizator ma utrzymywać i uwidocznienie kwotę należytości za legalizację otrzymanej (§. 10, ustęp 1 i 2).

Oprócz podpisów osób, mieszkających w okręgu urzędowym legalizatora, może tenże uwierzytelniać także podpisy innych osób, gdy chodzi o dokumenty, dotyczące się realności, która leży w okręgu urzędowym, lub gdy przynajmniej jedna z osób, w dotyczącym dokumencie podpisanych, ma siedzibę w okręgu urzędowym.

§. 9.

W sprawach, w których legalizator jest sam interesowany, nie wolno mu uwierzytelniać podpisów pod nieważnością tego potwierdzenia.

Uwierzytelnianie podpisów jest legalizatorowi zakazane także w takim razie, gdy dokument zawiera postanowienie na korzyść jego małżonki, dzieci lub rodzeństwa, rodzeństwa jego małżonki, małżonków jego dzieci lub rodzeństwa.

§. 10.

Legalizatorowi winna strona z reguły zapłacić należytość za uwierzytelnienie podpisu. Bliższe szczegóły w tej mierze postanowi Minister sprawiedliwości drogą rozporządzenia w taki sposób, żeby koszt uwierzytelnienia podpisu przez legalizatora nie przewyższały kosztów legalizacji sądowej.

Jeżeli na tym samym dokumencie uwierzytelnienie trzeba podpis dwóch lub więcej osób jednocześnie stawających, opłata za legalizację drugiego

i każdego następnego podpisu wynosi połowę należności, która stosownie do ustępu 1go będzie ustanowiona.

Uwierzytelnienia przez legalizatora uskuteczniane podlegają opłacie stęplowej, jaka uiszczana być ma od legalizacji notaryalnych tego samego rodzaju.

W sprawach, w których idzie o wartości nie przynoszące 200 koron, i które w myśl ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 109, są drobiazgowymi sprawami hipotecznymi, nie opłaca się ani należności za legalizację ani opłaty stęplowej.

§. 11.

Legalizator w sprawowaniu swego urzędu załatwia sprawy zarządu sprawiedliwości i podlega nadzorowi sądu powiatowego, w którego okręgu ma stałą siedzibę (§. 3), tudzież władzy porządkowo-karnej prezesa trybunału pierwszej instancji.

Tenże mocen jest skazywać legalizatora za wykroczenia porządkowe na kary porządkowe aż do 200 koron na rzecz funduszu ubogich siedziby legalizatora, a w razie potrzeby zarządzić zawieszenie go w służbie, gdyby się zaś okazało, że legalizator nie posiada kwalifikacji do urzędu, jakoteż gdyby dowodnie nie zasługiwał na zaufanie, może orzec usunięcie go od urzędu.

Przeciw zarządzeniom prezesa trybunału pierwszej instancji, może legalizator podać zażalenie do prezesa Sądu krajowego wyższego.

Zażalenie wniesć należy do sądu powiatowego w przeciągu dni 14 od doręczenia dotyczącego zarządzenia.

Zażalenia przeciw zawieszeniu w służbie nie mają skutku odwrotnego.

Dobrowolne złożenie urzędu przez legalizatora nie wywiera wpływu na dalszy bieg śledztwa porządkowo-karnej przeciw niemu wytoczonego.

§. 12.

Prawodawstwu krajowemu zastrzega się postanowienie, czy i o ile szkody, które powstaną z winy legalizatora w wykonywaniu jego czynności urzędowej, mają ciężać na dotyczących gminach lub na kraju.

§. 13.

Czynności urzędowe mające na celu ustanowienie legalizatora, nadzór nad nim i usunięcie go od służby są wolne od stępli i opłat. Temu uwol-

nieniu podlegają także wszelkie podania i załączki, protokoły i wygotowania mające służyć do tego celu, jakoteż rejestry legalizacji.

Artykuł V.

Umowy i deklaracje dotyczące się nabycia, przeniesienia, ograniczenia lub umorzenia praw rzeczowych na nieruchomościach, mają być w sądzie księgi gruntowej na ustną prośbę stron bezpłatnie spisane w formie protokołu przez urzędnika sądowego z przybraniem przysięgłego pisarza, o ile zamierzone jest natychmiastowe wciągnięcie do księgi takiego dokumentu protokolarnego.

Jeżeli strony działające nie są osobiście znane urzędnikowi załatwiającemu spisanie dokumentu, urzędnik ten winien celem stwierdzenia tożsamości osób postępować według istniejących przepisów ustawowych, dotyczących się sądowej legalizacji podpisów.

Prośbę o zezwolenie na czynność urzędową hipoteczną, na dokumencie opartą, można nawet w trybunałach podawać w protokole, którego przedmiotem jest spisanie dokumentu.

Przełożony sądu może do spisywania dokumentów wyznaczyć naprzód pewne dni sądowe i podać je do wiadomości w okręgu sądowym przez wywieszenie obwieszczenia na domu sądowym i ogłoszenie w gminach.

Artykuł VI.

Spisania dokumentu w sądzie należy odmówić, jeżeli powstanie uzasadnione podejrzenie, że strony zawierają interes tylko pozornie, dla obejścia ustawy lub w celu przeciwnego prawu pokrzywdzenia trzeciej osoby.

Artykuł VII.

Protokół, którego przedmiotem jest spisanie dokumentu, jak tylko na podstawie onegoż odnośny wpis w księdze gruntowej zostanie uskuteczniiony, opatrzyć należy potwierdzeniem uskutecznienia wpisu i stosownie do §. 105 powszechnej ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95, zachowywać w sądzie.

Artykuł VIII.

O ile w postępowaniu nakazowym dokument, który stosownie do artykułu V. ustawy niniejszej spisany został w sądzie, należałoby złożyć w pierwopisie, zastępować się będzie pierwopis wierzytelnym odpisem odnośnego protokołu.

Zresztą w takim razie, gdy sąd procesowy jest oraz sądem księgi gruntowej, w którym dokument oryginalny jest zachowywany (artykuł VII), wolno stronie powołać się tylko na ten dokument, a wówczas sędzia ma go z urzędu uwzględnić; nie narusza się jednak obowiązku ustawowego złożenia odpisu dokumentu dla strony przeciwnej.

Artykuł IX.

Postanowienie §. 830 powszechnej księgi ustaw cywilnych nadające każdemu współnikowi prawo żądania zniesienia wspólności nie stosuje się do wspólnych łąk i pastwisk w takim razie, jeżeli statuty lub kontrakty wspólności zawierają wyraźne przeciwne postanowienie.

Artykuł X.

Tym wpisom hipotecznym tyczącym się przeniesienia prawa zastawu, które uskutecznione będą w ciągu pierwszych lat dziesięciu od wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, o ile już według istniejących przepisów o należytościach nie mają być uskutecznione z uwolnieniem od należytości, przyznaje się uwolnienie od należytości.

Co do przeniesień hipotecznych prawa zastawu, ciążących łącznie na kilku nieruchomościach leżących w rozmaitych gminach katastralnych, kończy się to uwolnienie od należytości dopiero z upływem lat dziesięciu od chwili, w której ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie we wszystkich dotyczących gminach katastralnych.

Artykuł XI.

Postanowienia ustawy z dnia 30. marca 1879, Dz. u. p. Nr. 50, o dzieleniu budynków na części materyalne, rozciągają się na kraj Vorarlberg.

Artykuł XII.

Celem spowodowania, żeby wpisy przeciwne ustawie zostały uchylane, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Sąd krajowy wyższy, jak tylko poweźmie wiadomość, że w księdze gruntowej zdarzył się wpis, który według istniejącej ustawy stosownie do przedmiotu i treści nie może w ogóle stanowić wpisu hipotecznego, winien z urzędu orzec wykreślenie tego wpisu.

Jeżeli na podstawie wpisu ustawie przeciwnego wpisane zostały prawa hipoteczne na rzecz trzecich osób, postanowić należy także wykreślenie takowych.

Wykreślenie wpisu sprzeciwiającego się ustawie a tyczącego się podziału budynków na części materyalne, jeżeli na takich częściach ciążą prawa trzecich osób później nabyte, może nastąpić tylko za ich zezwoleniem.

§. 2.

Przed wydaniem orzeczenia wysłuchać należy strony interesowane a według okoliczności także Władze administracyjne i wpływać na to, żeby sprzeczne interesa prywatne zostały dobrowolnie zagodzone.

Orzeczenie uchwalić należy w wzmocnionym senacie Sądu krajowego wyższego (§§. 36 i 42 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217).

Interesowanym (i starszemu prokuratorowi państwa) służy prawo odwołania się od orzeczenia nakazującego wykreślenie do Najwyższego trybunału.

Orzeczenie należy wykonać, gdy nabędzie mocy prawa.

§. 3.

Wytoczenie postępowania należy zanotować w księdze gruntowej. Adnotacja ta ma taki skutek, że wpisy hipoteczne, któreby po niej nastąpiły, nie uzasadniają prawa do poprzedniego przesłuchania ani prawa rekursu.

Po prawomocnym przewodzie wytoczonego postępowania należy adnotację wykreślić.

§. 4.

Do doręczeń i rekursu stosują się postanowienia powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

§. 5.

W postępowaniu tem dotyczące podania, protokoły, załączki i urzędowe wygotowania są wolne od stępli i opłat, o ile przeznaczone są tylko do przewodu tego postępowania.

Artykuł XIII.

Ustawa niniejsza z wyjątkiem artykułu III. i IX. wejdzie w wykonanie w poszczególnych gminach katastralnych od tego dnia, w którym rozpocznie się utrzymywanie odnośnej księgi gruntowej. Artykuły III. i IX. wchodzą w wykonanie od dnia ogłoszenia ustawy.

Artykuł XIV.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, dnia 1. marca 1900.

Franciszek Józef r. w.

Koerber r. w.

Böhm r. w.

Spens r. w.